

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11P/23/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120203132
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120203132.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. C. XX/XX, L., dieťa rodičov - matka: E. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. C. XX/XX, L., a otec: Q. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. C. 18/XX, L., t.č. X. C., o návrhu starých rodičov - stará matka: E. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, E., a starý otec: O. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, E., na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **s a z a m i e t a .**

odôvodnenie:

1. Okresnému súdu Trnava bol dňa 09.04.2020 doručený návrh starých rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloletého do ich starostlivosti, pričom návrh vo veci samej nepodali. Hoci maloletý bol v návrhu označený nesprávnym dátumom narodenia, súd maloletého stotožnil podľa výsledku lustrácií rodičov a maloletého v Registri obyvateľov, z ktorých vyplývajú príbuzenské vzťahy a dátumy narodenia účastníkov.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnili navrhovatelia tým, že otec maloletého bol vzatý do väzby a matka maloletého utiekla na východ, maloletého im nechala, vôbec sa o neho nezaujíma a ešte sa dozvedeli, že berie voľajaké drogy. K návrhu neboli priložené žiadne dôkazy.

3. Súd sa oboznámil s podaným návrhom, výsledkom lustrácie otca v ZVJS, výsledkami lustrácie rodičov a maloletého v Registri obyvateľov, vyjadrením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava (ÚPSVaR E.), ako aj s obsahom pripojeného spisu sp.zn. 17P/33/2019, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

4. Uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 40P/15/2018-32 zo dňa 25.04.2018 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť s jeho umiestnením do Reedukačného centra J. M., a to z dôvodu, že matka bola v tom čase maloletá, bez priznaných rodičovských práv a povinností. Uznesením č.k. 40P/8/2019-12 zo dňa 12.02.2019 bolo zmenené zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti na Centrum pre deti a rodiny E.. Uznesením č.k. 17P/33/2019-22 zo dňa 26.06.2019 bola na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny E. zrušená ústavná starostlivosť nad maloletým z dôvodu, že rodičia sú schopní zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletého. Z výsledku lustrácie otca v ZVJS vyplýva, že otec maloletého sa od XX.XX.XXXX nachádza vo väzbe v C..

5. Z vyjadrenia ÚPSVaR E. zo dňa 14.04.2020 vyplýva, že sa s predmetným návrhom nestotožňujú. Do decembra 2019 bola rodina maloletého ich oddelením sledovaná, v starostlivosti rodičov neboli zistené žiadne nedostatky. Rodičia spolu s maloletým žili u starých rodičov - teda navrhovateľov, pričom nikdy počas ich návštev v domácnosti neboli zo strany starých rodičov vyslovené nejaké podozrenia týkajúce sa neschopnosti matky alebo otca k zabezpečeniu starostlivosti. I keď bola v minulosti nad výchovou maloletého nariadená ústavná starostlivosť, táto ústavná starostlivosť bola iba za účelom doriešenia zdravotného stavu maloletého, nakoľko ho ako maloletá porodila na úteku zo zariadenia na výkon

rozhodnutia súdu, pričom na úteku bola viac ako rok a pol a nenavštevovala s ním žiadneho detského lekára. Počas umiestnenia maloletého v zariadení na výkon rozhodnutia súdu v Centre pre deti a rodiny E. obaja rodičia prejavovali skutočný záujem o maloletého, maloletého pravidelne navštevovali podľa vopred dohodnutých termínov. Taktiež matka ohľadom maloletého každý deň telefonicky kontaktovala profesionálnu náhradnú matku, ktorá zabezpečovala starostlivosť o maloletého. Pri všetkých osobných kontaktoch s rodičmi, maloletý uprednostňoval len rodičov, dožadoval sa zodvihnutia do ich náručia, uprednostňoval ich aj pred profesionálnou náhradnou matkou. Je nepochybné, že medzi matkou a maloletým boli a sú pevné citové väzby a nie je v jeho záujme zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, keďže je tu matka, ktorá má sama záujem zabezpečovať dieťaťu riadnu starostlivosť, pričom túto starostlivosť dokázala zabezpečovať i ako maloletá matka na úteku. Z ich spisovej dokumentácie maloletého vyplýva, že dňa 06.04.2020 sa s nimi telefonicky skontaktovala stará matka maloletého, ktorá ich informovala, že otca dieťaťa zobrali „kukláči“ na východ A., pričom matka dieťaťa odišla tam za ním, kde by mala byť u otcovej rodiny s tým, že ho tam bude čakať a maloletého mala nechať u nich. Stará matka bola poučená a bolo na ňu apelované, že ako stará matka by sa o maloletého dočasne mala postarať, čím v tejto situácii pomôže i matke dieťaťa, teda svojej dcére. Taktiež bola stará matka poučená, že pokiaľ by si matka po dieťa prišla, je nevyhnutné, aby jej dieťa vydali. Stará matka povedala, že ak by si po dieťa prišla matka, tak jej dieťa vydá, s tým, že vzápätí sa preriekla, že dňa 04.04.2020 mala po dieťa prísť sestra otca maloletého s manželom a im stará matka dieťa nevydala, nakoľko ich údajne nepozná a sú pre ňu cudzí ľudia. V tento istý deň o 21.48 hod. ich na pohotovostný mobil kontaktoval príslušník polície, u ktorého sa nachádzala matka maloletého z dôvodu, že jej rodičia nechcú vydať maloletého. Príslušník polície bol oboznámený s tým, že nie je dôvodné, aby starí rodičia matke dieťa zadržovali a sú povinní ho matke vydať. Príslušník polície poskytol matke súčinnosť policajnej hliadky, avšak k vydaniu dieťaťa neprišlo ani za asistencie polície. Dňa 07.04.2020 sa s nimi telefonicky zase opätovne skontaktovala stará matka maloletého, ktorá uviedla, že matka si prišla večer spolu s políciou pre dieťa, avšak ona jej dieťa nevydala, nakoľko k nim prišli len príslušníci polície a matka z auta nevyšla a po celý čas sedela v aute. Stará matka povedala, že ak by matka vyšla z auta, dieťa by jej bola dala. Stará matka bola upovedomená, že nie je dôvod, aby matke dieťa zadržovala a odmietala jej ho vydať, opakovane jej bolo prízvukované, že bolo a stále je, jej povinnosťou dieťa matke vydať, nakoľko sa matka dieťaťa domáha a chce sa o neho starať. Následne stará matka zmenila svoj postoj a povedala, že dieťa matke nedá a ona si ho dá zveriť do NOS. Asi o 10 minút neskôr ich telefonicky kontaktovala sama matka maloletého s tým, že jej stará matka odmietla večer dieťa vydať, údajne jej v tom nepomohla ani polícia, pričom opakovane matka tvrdila, že si chce dieťa zobrať k sebe a riadne sa o neho starať v domácnosti rodičov otca dieťaťa na adrese L.. O prevzatie dieťaťa sa opätovne pokúsi v najbližších dňoch. Dňa 14.04.2020 ich telefonicky kontaktovala i pracovníčka OSPODaSK Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny E., ktorá v danej veci matke pomáha, pričom im uviedla, že domácnosť rodičov otca poznajú, podmienky pre starostlivosť o maloletého sú vyhovujúce.

6. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. (1) Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplyva inak. (2)

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. (1) K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. (2)

10. Podľa § 328 ods. 1 až 3 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. (1)

O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu. (2) Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať. (3)

11. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. (1) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. (2)

12. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

13. Neodkladné opatrenia sú primárne upravené v ustanoveniach § 324 a nasl. CSP, pričom ustanovenia § 360 a nasl. CMP upravujú potom len niektoré otázky týkajúce sa neodkladných opatrení súdu, a to ako výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP. Na rozdiel od sporového konania, podľa právnej úpravy mimosporového konania je možné nariadiť neodkladné opatrenie nielen na návrh, ale aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať bez návrhu. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. K nariadeniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozená výživa maloletého dieťa alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloleté dieťa.

14. V tomto prípade išlo o neodkladné opatrenie vyplývajúce z demonštratívneho výpočtu neodkladných opatrení v ustanovení § 325 ods. 2 CSP. Zo znenia ustanovenia § 325 ods. 2 CSP („neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby ...“) je zrejmé, že ide len o demonštratívny výpočet neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť, pričom rovnako CMP neustanovuje, že by výpočet neodkladných opatrení upravených v ustanoveniach § 365 až § 368 CMP bol uzavretý. Z uvedeného vyplýva, že zákon nevylučuje aj inú formu nariadenia neodkladného opatrenia, akým dočasné ponechanie maloletého dieťaťa v starostlivosti napr. starých rodičov je.

15. Po oboznámení sa s návrhom, ostatným obsahom spisu, ako aj obsahom pripojených spisov, mal súd za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Navrhovatelia vo svojom návrhu nepreukázali žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť a neodkladnosť rozhodnutia o zverení maloletého do ich starostlivosti práve neodkladným opatrením. Maloletý sa podľa návrhu v starostlivosti navrhovateľov nachádza, keď navrhovatelia uviedli, že otec je vo väzbe a matka im maloletého nechala, a teda nikto im v starostlivosti o maloletého podľa ich vyjadrenia nebráni. Niet potom žiadnej prekážky, aby navrhovatelia aj bez vydania neodkladného opatrenia pokračovali v zabezpečovaní starostlivosti o maloletého, pokiaľ sa jej matka nedomáha.

16. Súd dodáva, že ani v prípade, že by sa matka starostlivosti o maloletého domáhala (čo vyplýva z vyjadrenia ÚPSVaR E.), nebolo by možné návrhu vyhovieť. Posledným rozhodnutím súdu bola ústavná starostlivosť o maloletého zrušená, a to z dôvodu, že rodičia boli uznaní za schopných zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloletého, pričom ani následne žiadne nedostatky zo strany ÚPSVaR E. neboli zistené. Rovnako súd poukazuje na skutočnosť, že ÚPSVaR E. potvrdil, že domácnosť rodičov otca poznajú a podmienky pre starostlivosť o maloletého sú vyhovujúce. Hoci otec maloletého sa nachádza momentálne vo väzbe, starostlivosť o maloletého môže prevziať matka, ktorej starostlivosť má prednosť pred starostlivosťou starých rodičov. Navrhovatelia pritom ničím neosvedčili, že matka nie je schopná zabezpečovať starostlivosť o maloletého a ich tvrdenie v návrhu zostalo len v rovine subjektívneho tvrdenia. Bez riadne vykonaného dokazovania vo veci samej (ktoré konanie ani neprebíha) zverenie maloletého do starostlivosti starých rodičov neodkladným opatrením za súčasnej situácie nie je možné.

17. Súd mal teda za to, že nebola osvedčená potreba neodkladným opatrením maloletého zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, pretože jednak nič podľa ich vyjadrenia nebráni tomu, aby túto starostlivosť reálne vykonávali, resp. nebolo ničím osvedčené, že by túto starostlivosť nemohla vykonávať matka maloletého, ktorá sa starostlivosti o maloletého podľa vyjadrenia ÚPSVaR E. aj domáha. Neboli osvedčené žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že záujem maloletého dieťaťa alebo maloleté dieťa samotné je ohrozené, teda sa neosvedčila potreba okamžitého riešenia situácie dočasnou úpravou pomerov navrhnutá navrhovateľmi. Z uvedených dôvodov nebolo možné návrhu navrhovateľov vyhovieť, a preto ho súd vo výroku tohto uznesenia zamietol.

18. S poukazom na ustanovenie § 331 ods. 1 CSP (v zmysle ktorého sa uznesenie o zamietnutí návrhu doručuje iba navrhovateľovi) súd neustanovoval maloletému procesného opatrovníka z dôvodu nadbytočnosti.

19. Súd apeluje na starých rodičov, aby zabezpečovali starostlivosť o maloletého iba v takom prípade, že sa na tom s matkou maloletého dohodnú, v opačnom prípade je potrebné maloletého matke vydať. V prípade, že sa tak nestane, môže sa matka domáhať nariadenia neodkladného opatrenia odovzdania maloletého do svojej starostlivosti, a to aj za pomoci ÚPSVaR E..

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

V období od 27.03.2020 do 30.04.2020 lehoty na podanie odvolania neplynú (§ 2 ods. 1 v spojení s § 1 písm. a) zák.č. 62/2020 Z.z.).